

ВЕСТНИК НА ОБЩИНА

САТОВЧА

2950, Сатовча, ул. „Тодор Шопов” № 37, тел.: 21-16, факс: 20-95

e-mail: satovchabl@abv.bg

13 - 19 ноември 2023 г., година (XIX), 45 / 928

ОБЩНСКИ НОВИНИ

НЕКА ДОБРОТО ПРОДЪЛЖИ!

За четиринадесети път Общинска администрация – Сатовча организира кампания по набиране на средства за децата сираци и деца с трайно увреждане до 16 годишна възраст, която за четвърти пореден път ще се проведе под надслова „Нека доброто продължи!“.

Всяка проведена досега кампания е била усмивка, топлина, лъч светлина и надежда за подпомогнатите деца и семействата им.

За всичките благотворителни кампании досега, жителите и гостите на общината са показвали своята съпричастност към каузата – да бъдем в помощ на нуждаещите се, да си бъдем полезни в трудни моменти, да бъдем добри, коментира кметът на общината д-р Арбен Мименов.

Последните години, преминали в трудности и препятствия поради обявено извънредно положение и пандемия промени и разбирането ни за подпомагане, за зависимостта ни един към друг, за това да бъдем още по-добри, за това за бъдем човечи. Научихме се, че заедно можем да преодолеем всички препятствия, с които животът ни предизвиква, че доброто трябва да продължи, затова приканваме всеки един от вас – жители и гости на община Сатовча да продължим да сме полезни един на друг и отново да подкрепим предстоящата благотворителна кампания – „Нека доброто продължи!“.

Включете се в инициативата! Бъдете добри и пример за децата си! Нека за пореден път да покажем, че заедно можем всичко, че сме единни и съпричастни към житейските проблеми на ближния, че всички заедно можем да доставим радост в очите на едно дете и да бъдем полезни на едно семейство.

В тази кампания ще се организират отново различни по вид мероприятия и базари, които да подпомогнат набирането на средства. Също така дарения ще се приемат всеки делничен ден в сградата на Общинска администрация - Сатовча, в кметствата по населени места или по банкова сметка:

Търговска банка Д-АД IBAN: BG98DEMI92408400043012

Код на вид плащане: 445100 BIC: DEMIBGSF

Банковата сметка е изписана на официалния сайт на общината. Кметът на Общината д-р Арбен Мименов, като инициатор и организатор на Кампанията „Нека доброто продължи!“ апелира за активност по време на кампанията и призовава всеки, който има възможност да помогне, да бъде част от инициативата, да бъде съпричастен в каузата, за да успеем за поредна година да зарадваме домовете на тези от нас, които имат най-голяма нужда, както от морална, така и от парична подкрепа.

Нека отново да бъдем причината, да се усмихнат нечи детски лица и да стоплим сърцата на техните семейства, които имат нужда от това. Нека отново да бъдем заедно и в

трудните моменти! Бъдете част от доброто! Бъдете благодетел! Включете се в инициативата!

Всяка година през месец декември се организират благотворителни инициативи, чиято основна цел е разпространение на идеята и набирането на средства, чрез продажбата на саморъчно изработени картички, сувенири, различни произведения на изкуството, кулинарни творения, музикални изпълнения и други такива, предимно от деца и ученици от всичките детски градини и училища от община Сатовча. Като организатор на мероприятиято кметът на общината се обръща към всички жители и гости за подкрепа и съпричастност към инициативата, за да помогнем на нуждаещият се, за да направим добро.

ЗИМНО ПОДДЪРЖАНЕ

Във връзка с предстоящия есенно-зимен сезон, Общинското ръководство извърши необходимите организационни действия по зимното поддържане на пътищата на територията на общината, включващи мероприятия по снегочистване и опесъчаване на общинските пътища в общината. Проведена е процедура по Закона за обществените поръчки с предмет „Зимна поддръжка, снегочистване и опесъчаване на общински пътища в община Сатовча за сезон 2023-2024 та година, като в обявения срок не постъпиха оферти на кандидати. Съгласно ЗОП процедурата е прекратена и е започната подготовка за изпълнение на услугата от общината със собствена техника и средства. Изготвен е и утвърден от кмета на общината План за подготовка и дейности при зимни условия в община Сатовча за периода месец ноември 2023 – месец март 2024 година. С нарочна заповед на Кмета на общината са определени районите и пътните отсечки, които ще се снегочистват и опесъчават. За район Кочан, включващ пътна отсечка разклон на м. „Казаня“ до Ваклиново – Кочан – Жижево, контрол по изпълнението на заповедта е възложена на кмета на село Кочан. За район Слатен, включващ пътна отсечка Вълкосел – Слатен, отговорността и контролът по изпълнението на заповедта е възложена на кмета на село Слатен. Отговорник за отсечка Годешево – Туховища е кметът на село Годешево. Отговорник за отсечка Туховища – Слатен е кметът на село Туховища. За район Сатовча отговорник за пътна отсечка разклон за село Фъргово – село Фъргово е кметът на село Фъргово. Отговорник за отсечка м. „Караманица“ – село Плетена е кметът на село Плетена. Отговорник за отсечка разклон Долен – село Долен е кметът на село Долен. Отговорността и контрола по изпълнението на заповедта за район Сатовча е възложена на кметовете на селата Фъргово, Долен и Плетена. За район Осина, включващ пътна отсечка разклон Осина – село Осина, отговорността и контролът по изпълнението на заповедта е възложена на кмета на село Осина. За район Крибул, включващ пътна отсечка разклон Крибул - село Крибул, отговорността и контролът по изпълнението на заповедта е възложена на кмета на село Крибул. В изпълнение на заповедта кметовете по населени места носят отговорност за състоянието на пътищата, както и се задължават да дават информация за пътната обстановката на дежурния по Общински съвет за отбрана на тел. 07541 2066, село Сатовча. Цялостната организация, отговорност и контрол за изпълнение на заповедта са възложени на Илхан Карагъзов - директор дирекция при Общинска администрация. Определени са лицата, които ще извършват снегочистването и лицата, които ще опесъчават. Определени са депата за складиране на пясък и сол, както и лицата ангажирани с товаренето на материалите за опесъчаването. Съгласно изискванията на Закона за пътищата и Плана за подготовка и дейности при зимни условия в община Сатовча приоритетно ще бъдат почиствани пътищата водещи до подстанции, трафопостове, учебни заведения, пречиствателни станции за питейни води и предприятия, както и до места за оказване на помощ на лица, нуждаещи се от спешна медицинска помощ. Дейностите по снегочистване ще започват след натрупване на 3 см. снежна покривка, а опесъчаване след спиране на снеговалежа. След почистване на междуселищните пътища, ще бъдат снегочиствани и опесъчени главните и оживени улици в населените места. На стръмните участъци от улиците, по банкетите са осигурени купчини с пясък, които ще се използват при нужда. Собствениците на фирми, търговски обекти и жилищни сгради са длъжни да почистват тротоарите и пешеходните пътеки около обектите си, напомнят от Общинското ръководство. За снегочистването през предстоящия зимен сезон ще работят осем (8) трактора, снабдени със снегорин шест (6) автомобила за опесъчаване, три багера за товарене и 18 човека опесъчатели. При необходимост ще бъде наета допълнителна техника и работна ръка за създаване на нормални условия за работа и придвижване на жителите и гостите на общината. Пътищата на територията на общината са местни (общински) и пътища от трети клас (републикански). Пътищата от трети клас, каквито са отсечките: Гоце Делчев - Дряново – Сатовча – Доспат и отсечката Гоце Делчев – Абланица – Боголин - Вълкосел – Фъргово – Сатовча се поддържат от Областно пътно управление гр. Благоевград, чрез определена от тях поддържаща фирма.

Собствениците на фирми, търговски обекти и жилищни сгради са длъжни да почистват тротоарите и пешеходните пътеки около обектите си, напомнят от Общинското ръководство. За снегочистването през предстоящия зимен сезон ще работят осем (8) трактора, снабдени със снегорин шест (6) автомобила за опесъчаване, три багера за товарене и 18 човека опесъчатели. При необходимост ще бъде наета допълнителна техника и работна ръка за създаване на нормални условия за работа и придвижване на жителите и гостите на общината. Пътищата на територията на общината са местни (общински) и пътища от трети клас (републикански). Пътищата от трети клас, каквито са отсечките: Гоце Делчев - Дряново – Сатовча – Доспат и отсечката Гоце Делчев – Абланица – Боголин - Вълкосел – Фъргово – Сатовча се поддържат от Областно пътно управление гр. Благоевград, чрез определена от тях поддържаща фирма.

Комисия за защита на
потребителите (КЗП)
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

15 Ноември 2023 година, Сряда, Световен ден за борба с ХОББ

Отбелязва се от 2002 г. през третата сряда на м. ноември по инициатива на организацията Световна инициатива за борба с хроничната обструктивна белодробна болест и под егидата на Световната здравна организация (СЗО). ХОББ се характеризира с частично или напълно необратимо ограничение на въздушния поток в белите дробове. Освен белите дробове, заболяването засяга и целия организъм и може да има фатален изход. Заболяването е хронично, като при него белите дробове прогресивно снижават функцията си. ХОББ е сред най-разпространените хронични заболявания при пушачи над 45 години и една от водещите причини за смъртност в света. По данни на СЗО около 10 процента от населението на планетата страда от това заболяване. От 200 000 до 300 000 души в Европа умират ежегодно в резултат на болестта. През 2004 г. 64 млн. души заболяват от ХОББ. Според СЗО се очаква болестта да бъде на трето място сред най-честите причини за смърт сред хората в света до 2030 г. след сърдечния инфаркт и мозъчния инсулт и петата по значимост след исхемична болест на сърцето, депресивните състояния, транспортните катастрофи и мозъчно-съдовите болести. За България се предполага, че страдащите от това заболяване са над половин милион души. Главните фактори са тютюнопушенето, замърсяването на въздуха на закрити и открити пространства, излагането на прах и химикали, което е част от професионалните задължения.

Световен ден на Философията

Отбелязва се от 2002 г. през третия четвъртък на м. ноември с резолюция 33С/45 на 33-та сесия на Генералната конференция на Организацията на ООН по въпросите на образованието, науката и културата (ЮНЕСКО) от 29 юли 2005.

16 Ноември 2023 година, Четвъртък, Ден на толерантността

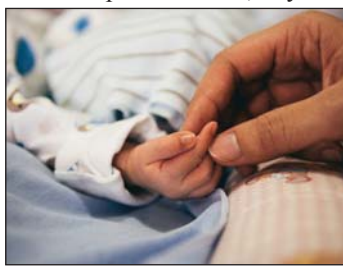
Отбелязва се по призив на Общото събрание на ООН в резолюция 51/95 на ОС на ООН от 12 декември 1996 г. във връзка с Декларацията за принципите на толерантността, приета от Генералната конференция на Организацията на ООН по въпросите на образованието, науката

и културата (ЮНЕСКО) на 16 ноември 1995 г.

17 Ноември 2023 година, Петък, Световен ден на недоносените бебета

Отбелязва се от 2009 г. по инициатива на Европейската фондация за грижа за новородените (EFCNI) в знак на съпричастност към недоносените бебета и техните семейства. В България се отбелязва от 2012 г. по инициатива на фондация „Нашите недоносени деца“ със съдействието на Столична община.

Международен ден на студентите

Празнува се в чест на годишнината от мирната студентска демонстрация в Чехословакия през 1939 г. срещу фашистката окупация, последвана от ареста и разстрел на демонстранти. Отбелязва се от 1941 г. с решение на срещата на Международния студентски съвет в Лондон, Великобритания и с решение на Международния студентски съюз (IUS), учреден на 27 август 1946 г. в Прага, Чехословакия.

ФОТООБЕКТИВЪ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотографии, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул. "Тодор Шопов" №37, факс: 07541/20-95,
e-mail: sатовчabl@abv.bg

19 Ноември 2023 година, Неделя, Празник на сухопътните войски

Сухопътните войски са най-многочисленият вид въоръжени сили на Българската армия. Предисторията им започва през лятото на 1877 г. в Кишинев, където се формира българското опълчение в състава на руската армия за участие в Руско-турската война. След войната опълчението се дислоцира на територията на страната и се трансформира в Българска земска войска. Армията е изляло сухопътна до август 1879 г., когато се поставят основите на военния флот. Входа на Сръбско-българската война (ноември 1885 г.) сухопътни войски окончателно оформят съвременния си образ на самостоятелен вид въоръжена сила. Победата при Сливница на 19 ноември 1885 г. е утвърждаващият момент за създаването на войските. Затова с Решение 477 на Министерския съвет от 16 ноември 1992 г. денят, в който се отбелязва блестящата победа на младата българска войска се избира и за празник на сухопътните войски на българската армия.

XI МЕЖДУНАРОДЕН ЛИТЕРАТУРЕН УЧЕНИЧЕСКИ КОНКУРС „КОЙТО СПАСИ ЕДИН ЧОВЕШКИ ЖИВОТ, СПАСЯВА ЦЯЛА ВСЕЛЕНА“

Изкушените от литературата, киното и историята млади хора могат да дадат полет на своето въображение и да участват в конкурса „Който спаси един човешки живот, спасява цяла вселена“. Център за еврейско-българско сътрудничество АЛЕФ дава старт на поредното издание на своята дългогодишна инициатива. Във времена, в които на много места по света се водят войни и човешкият живот все повече се обезстойностява, организаторите вярват, че чрез тази надпревара ще възпитат в подрастващите ценности като хуманизъм, съпричастност и човеколюбие.

За да участват в конкурса, младите автори трябва да се пренесат във времето на Холокоста и да сътворят литературен или видеоразказ, в които да насочат вниманието си към еврейското население в България преди 80 години. Да опишат тревожните събития в очакване на депортацията на евреите към нацистките лагери на смъртта, както и съпротивата и помощта на достойни българи, довела до безпрецедентния акт на тяхното спасяване. Със средствата на художествената литература или с похватите на киното - чрез видеоразказ, заснет с телефон или любителска камера, учениците ще трябва да представят конкретна история тревожно време от Втората световна война и смелостта на достойни българи - спасители. Разкази, които се основават на историческа конкретика, ще се разглеждат с предимство. Журито високо ще оцени изследователския дух на авторите - издирване на очевидци или техни наследници, както и творческото пресъздаване на техните спомени.

За видеоразказите се препоръчва да съдържат някои от следните елементи: индивидуални спомени, интервю по темата, документиране на лична история, видео разказ на места, където са се развили драматични събития по време на Холокоста, флашмоб, артистични възстановки, сценично разыгране на сюжети по темата и др.

Спомоществатели на конкурса са Община Бургас, Министерството на образованието и науката, Министерство на културата, Министерство на външните работи, Национален дворец на децата, Посолство на държавата Израел в България, Полски институт в София, Посолство на Словакия, Австрия, Полша и Германия и множество корпоративни и частни дарители и спомоществатели. Медийни партньори са БТА и bivol.bg

Право на участие имат учениците от България, Европа и Израел от 15 до 19 години. Участниците трябва да представят художествен разказ на родния език на кандидата, написан специално за този конкурс, непубликуван и неучаствал в други конкурси. Кандидатите, подготвили видео разказ трябва да го изпратят на български език или на родния си език, но със субтитри на английски език.

Всеки участник се представя само с една творба.

Обемът на художествените разкази трябва да бъде до 4 компютърни страници, шрифт Times New Roman, 12 пункта.

Изискването за видео разказ, заснет с телефон или любителска камера, е да е с времетраене до 5 минути.

Конкурсните материали се изпращат на имейл адреса на организаторите: center.alef@gmail.com. Участниците задължително посочват трите си имена, кратка визитка, пълен адрес за кореспонденция, телефонен номер и e-mail за връзка.

Крайният срок за получаване на творбите е 1 февруари 2024 година.

Творбите ще бъдат оценявани от жури в международен състав. Журито ще номинира 30 най-добри участници от България и чужбина. Номинираните ще бъдат обявени на сайта на организаторите www.alef-bg.org до 1-и април 2024 година.

На церемонията по награждаване през юни 2024 година в Бургас, България, ще бъдат поканени всички номинирани, на разности на организаторите.

Освен това Център АЛЕФ за поредна година ще покани напълно безплатно всички номинирани да участват в 3-дневния Международен младежки литературен фестивал „Приятелството – смисъл и спасение“ в Бургас, България, през юни 2024 г. Младите творци ще се включат в работилниците по творческо писане с видни писатели и историци като Георги Бърдаров, Мария Касимова – Моасе, Кристофър Бъкстън и други. В програмата на фестивала ще бъдат включени прежки на филми, посветени на Холокоста и уникалното спасяване на българските евреи, представяне на книги, изложби, литературни четения и други.

И тази година организаторите са осигурили парични награди и грамоти за най-добре представилите се автори. Участниците от България, класирали се на I, II и III място, ще имат възможност да получат целогодишни държавни стипендии.

Наградените разкази ще бъдат публикувани през 2024 г. в самостоятелен сборник, издание на Център АЛЕФ, както и на сайта www.alef-bg.org.

Резултатите за крайното класиране ще бъдат обявени на тържествена церемония по награждаване в Бургас през юни 2024 година.

ПРИТЧА ЗА РАЯ И АДА

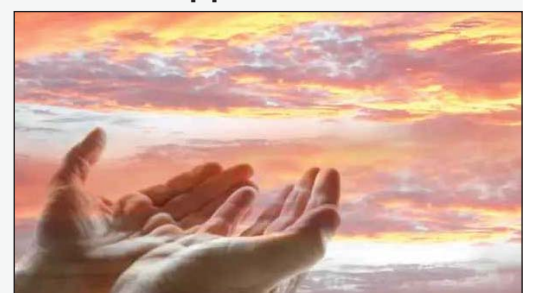
Един добряк издъхнал при несправедливи обстоятелства и тъй като през целия си земен път се стараел да помага на хората и да не ги нагубява, Господ веднага го настанил в Рая. Още щом пристигнал там, на добряка му направило впечатление колко е красиво наоколо.

Птиците пеели мелодични песни, слънцето греело, а навред полята били осеяни с пъстри цветя. При вида на цялата тази красота добрякът се изпълнил с щастие. Наслаждавал се на всеки прекрасен миг и не спирал да благодари, че е на това място. Един ден обаче го загложило любопитство.

– Щом има Рай, значи и Ад трябва да има. Как ли изглежда тогава преизподнята? – замислил се праведникът.

Господ веднага чул мислите му и понеже човекът бил добряк, решил да го награди, като удовлетвори любопитството му. Извикал го при себе си и го отвел пред портите на Ада. Само след миг той отворил огромните врати и му показал какво има зад тях.

Надниквайки в Ада обаче, добрякът онемял.

Та там всичко изглеждало като в Рая – времето било прекрасно, птичките чурликали, поточетата румоляли... Само хората изглеждали тъжни и при цялата тази красота не спирали да се тухкат колко са нещастни.

– Боже, защо тези човеци са толкова нещастни. Не знаят ли, че и при тях има същите блага като в Рая? – запитал добрякът.

– Не – отговорил Господ. Те не си дават сметка за това, което притежават и се измъчват, че хората в Рая имат нещо повече от тях. В това се състои тяхното най-голямо наказание.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

ДФЗ ПУБЛИКУВА ВИДЕО УКАЗАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ СМП И КАК СТОПАНИТЕ ДА ИЗРАЗЯТ НЕСЪГЛАСИЕ, ДА КОРИГИРАТ ИЛИ ОТТЕГЛЯТ ЗАЯВЛЕНИЯТА СИ ДО 20 НОЕМВРИ ЗА КАМПАНИЯ 2023

Общинска администрация - Сатовча уведомява кандидатите по интервенциите за Кампания 2023, че в индивидуалните им профили, в Системата за електронни услуги (СЕУ), вече е заредена информация в табличен вид с констатациите от Системата за мониторинг на площ (СМП) за всички монитруеми условия за допустимост.

Припомняме, че бенефициерите, подали документи за подпомагане по интервенциите на директните плащания за площ за Кампания 2023, имат възможност да изразят несъгласие, да коригират засегнатия парцел или да го оттеглят изцяло от 6 до 20 ноември 2023 г.

За улеснение на стопаните са изготвени подробни видео указания както за осигурената възможност за запознаване с резултатите, така и със стъпките за изразяване на несъгласие, коригиране или оттегляне на заявени данни в заявленията за Кампания 2023, установени чрез СМП или от административни проверки, които са публикувани на сайта на ДФЗ.

За да достигне до данните, кандидатът трябва да се идентифицира в СЕУ посредством своето потребителско име и парола. От началната страница следва да избере бутон "Справки", секция "Система за мониторинг на площ", справка "Резултати от мониторинг".

Монитруеми са всички онези условия за допустимост, които могат да бъдат проследени използвайки сателитните изображения от спътниците „Сентинел“, чрез изцяло автоматични процедури за извличане на данни и достигане на заключения.

Припомняме още, че монитруеми са следните условия:

- Поддържане/дейност в обработваема земя (ОЗ);
- Поддържане на трайно насаждение (ТН);
- Поддържане на постоянно затревени площи (ПЗП);
- Наличие на косене до 15.06; до 01.07. и до 15.07. - условието е приложимо само за парцели попадащи в зона НАТУРА 2000, за която е приложима забраната за косене;
- Наводнена площ в ОЗ;
- Наводнена площ в ПЗП и ТН;
- Храсти и горска растителност;
- Наличие на опожарени площи;
- Наличие на площи с постоянен характер;
- Наличие на разорани площи в специализирания слой ПЗП.

Резултатите от СМП се визуализират чрез световна карта:

- червен – открито несъответствие спрямо декларираните в заявлението данни
- жълт – няма данни за открито несъответствие спрямо декларираните в заявлението данни
- зелен – открито съответствие спрямо декларираните в заявлението данни

Условие за допустимост, за което е изписан резултат „Зелен“, се счита за условие, за което има убедителни доказателства за съответствие между декларираните данни и данните, получени като резултат от автоматизирани процедури по наблюдение от системата за дадено монитруемо условие за допустимост.

Условие за допустимост, за което е изписан резултат „Жълт“, се счита за условие, за което няма убедителни доказателства за несъответствие между декларираните данни и данните, получени като резултат от автоматизирани процедури по наблюдение от системата за дадено монитруемо условие за допустимост.

Условие за допустимост, за което е изписан резултат „Червен“ се счита за условие, за което има убедителни доказателства за несъответствие между декларираните данни и данните, получени като резултат от автоматизирани процедури по наблюдение от системата за дадено монитруемо условие за допустимост.

Условие за допустимост, за което е изписан резултат „Неприложимо“ е условие, което е неприложимо спрямо декларираните данни за съответния парцел.

В ГИС модула на СЕУ е създадена нова секция - "Данни от мониторинг", където са визуализирани графично в отделни слоеве, данните за площи дешифрирани като опожарени, с постоянен характер и разорани площи в специализирания слой ПЗП.

В същата секция се намира и растерния слой „Вегетационен индекс“. Този слой представлява изображение на Максимална стойност на вегетацията и е композиция от всички налични изображения, заснети в 10 дневен период, като от всяко заснемане е използвана само максималната стойност на индекса на вегетацията. Тази карта е оцветена в зависимост от степента на вегетацията, като площите с червен

цвят са без растителност (изкуствени повърхности, гола почва и т.н.), а тези с висока степен на вегетация са в зелено. За удобство на потребителите, към картата е поставена легенда и е добавена възможност за избор на период.

При възникнали въпроси по отношение на данните от Системата за мониторинг на площ, кандидатите могат да се свържат с ДФЗ „Земеделие“ на новооткритата за целта телефонна линия – 02/81-87-390.

Заявленията за несъгласие, корекция или оттегляне се генерират по познатия за стопаните механизъм в СЕУ, с наименование „Данни от мониторинг и административни проверки“. В публикуваното второ видео на сайта на ДФЗ са посочени поредицата от действия, които всеки кандидат, желаещ да изрази несъгласие или да коригира и оттегли площи, следва да изпълни.

Земеделските стопаните трябва да има предвид, че изразяването на несъгласие с констатациите от СМП, е необходимо само случаите при които бенефициерът счита, че Системата е опознала дадена площ некоректно – като площ с несъответствие.

На всяко несъгласие от страна на бенефициера, ще бъде направен преглед на наличните сателитни заснемания извън автоматичната процедура на СМП и констатацията ще бъде съобщена на кандидата през СЕУ.

До 30 ноември животновъдите кандидатстват за разсрочване на кредити

Кредитите, които фермерите са взели за изхранване на животните си от Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) през периода 2008-2012 г., се отсрочват с една година. Това реши на своето редовно заседание Управителният съвет на Държавен фонд „Земеделие“ (УС на ДФЗ).

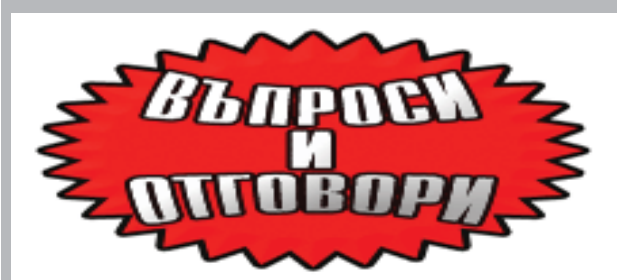
Удължаването на периода за погасяване на задълженията на стопаните е по искане на браншовите организации във връзка с продължаващата икономическа криза, предизвикана от агресията на Русия срещу Украйна, която се отразява особено сериозно върху селското стопанство, като едни от най-сериозно засегнатите са малките и средните предприятия.

Животновъдите могат да подават заявления за отсрочване на задълженията си в областните дирекции на ДФЗ „Земеделие“ от 13 ноември до 30 ноември 2023 г. От тази възможност могат да се възползват кредитополучатели с отсрочени кредити до 27 ноември 2023 г. както следва:

- Птицевъди с кредити за фураж от 2008 и 2010 г.
- Свиневъди с кредити за фураж от 2008 и 2010 г.
- Животновъди с кредити за фураж от 2008, 2009, 2010 и 2012 г.

Заемите, които стопаните дължат на ДФЗ, трябва да бъдат обезпечени в размер на 110 % върху дълга (главница и лихва). Обезпеченията следва да бъдат учредени в полза на Фонда най-късно до 31.01.2024 г. Размерът на лихвата е 4.5%.

Припомняме, че не се допуска отсрочване на заеми на кредитополучател, за който е открито производство по несъстоятелност по реда на Търговския закон към датата на сключване на анекса.

Въпрос: Къде или от коя институция мога да получа информация за фирмите / магазините /, с които НЗОК е сключила договор за ортопедични обувки за диабетно стъпало? Познатите ми магазини в София не извършват тази услуга. Моля за съдействието Ви.

Отговор на НЗОК: Списък на партньорите на НЗОК може да намерите на интернет страницата на институцията (www.nhif.bg) в рубрика „Помощни средства“, линк „Договаряне с търговци“ – „Актуализиран списък на сключени договори с търговци, осъществяващи дейности по предоставяне на ПСПСМИ и ремонтни дейности за 28-те РЗОК“ – към 20. 10.2023 г. (<https://www.nhif.bg/bg/facilities/traders>). След като отворите Excel файла, в долната част на таблицата има възможност да изберете съответната РЗОК.

В същата рубрика „Помощни средства“ са публикувани и телефонните номера в районните здравноосигурителни каси, които са за въпроси, свързани с ПСПСМИ за хора с увреждания (<https://www.nhif.bg/bg/638>).

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

НОЕМВРИ 2023г.

До 14-ти ноември:

ЗДДС
1. Подаване на справка-декларация по ЗДДС, ведно с отчетни регистри и внасяне на дължимия ДДС за данъчния период - месец октомври.

2. Подаване на VIES-декларация от регистрирано лице, което е извършило вътреобщностни доставки, доставки като посредник в тристранна операция (с изключение на получено авансово плащане (цялостно или частично) от посредник в тристранна операция) или доставки на услуги по чл. 21, ал. 2 от ЗДДС (включително получените авансови плащания), с място на изпълнение на територията на друга държава членка за данъчния период – месец октомври. Регистрираното лице, което през данъчния период – месец октомври изпраща или транспортира стоки от територията на страната до територията на друга държава членка под режим на складиране на стоки до поискване и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

До 15-ти ноември:

ЗКПО

1. Краен срок за деклариране на намаляване или увеличаване на месечните и тримесечните авансови вноски за корпоративен данък съгласно чл. 88 от ЗКПО.

2. Внасяне на месечните авансови вноски за ноември за корпоративния данък по ЗКПО.

Наредба № Н-18 от 13.12.2006 г.

1. Подаване на данни от производител/вносител на фискални устройства за разчетени фискални паметни през месец октомври.

2. Подаване на данни от производител/вносител на фискални устройства за сервизните техники, имащи право да извършват сервизна дейност на произведените от тях ЕСФП, преминали обучение и получили сервизен ключ през месец октомври.

3. Подаване на данни от сервизна фирма на фискални устройства за издадените свидетелства за регистрация на фискални устройства, за прекъсване и започване на сервизното обслужване, както и за получени уведомления за загубване, повреждане или унищожаване на свидетелството за регистрация на фискалното устройство през месец октомври.

4. Подаване към НАП на стандартизиран одиторски файл от лица, регистриращи и отчитащи продажби с документ по чл. 52о от Наредба № Н-18, съдържаща информация за направените в електронния магазин поръчки, по които са извършени доставки на стоки/услуги през месец октомври.

В задълженията на НЗОК като административен орган не е включено насочване на лицата към определена търговска фирма.

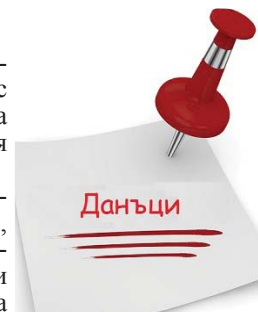
Въпрос: Здравно осигурено лице съм! Искам да попитам дали ехографията на щитовидната жлеза е включена към направението за ендокринолог/консултация. Преди време ми отговорихте, че съгласно Националния рамков договор за медицинските дейности 2023-2025г. и Наредба №9 от 10 декември 2019г. (в сила от 01.01.2020г.), е включена към направението и имам право на нея. Също и по телефона ми казаха, че е включена в направението. Вчера бях на ендокринолог, след като заявих желание щитовидната жлеза да ми бъде прегледана, защото имах болки ми беше заявено отново, че се заплаща отделно сумата от 40лв. Лекарката ми обясни, че имала договор с НЗОК само за самата консултация, но не и за ехографско изследване на щитовидната жлеза. Попитал си когото трябва и уж си спокоен, че не се заплаща и има отново неприятна изненада. Затова моля да ми отговорите дали това е така, ако е така, добре, няма проблем ще си плащам, но ако не е и имам това право, имам си платежен документ и ще си подам жалба.

Отговор на НЗОК: На Вашия въпрос, зададен на 25.09.2023 16:09, вече Ви отговорихме следното:

„Специализираната медицинска дейност „Ехографско изследване на щитовидна жлеза“ е включена в пакета медицински дейности на лекаря ендокринолог и здравноосигурените лица не заплащат за нея. В зависимост от диагнозата, ако ендокринологът прецени, че трябва да бъде извършена ехография на щитовидна жлеза, здравноосигуреното лице не заплаща за нея“.

Следователно, след като ендокринологът има сключен договор с НЗОК и преценява, че трябва да извърши ехография на щитовидна жлеза, не е редно да иска пациентът да заплаща 40 лв. за нея.

Жалба бихте могли да подадете лично или по пощата, до директора на съответната районна здравноосигурителна каса (РЗОК), с която лечебното заведение е сключило договор. Адресите и телефоните за връзка с РЗОК са публикувани на сайта на НЗОК в меню „РЗОК“.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

ЕСЕННИ ГРИЖИ ЗА РОЗИТЕ

Есенните грижи за розите са много важни, тъй като имат за цел да ги подготвят за предстоящия студен сезон и да осигурят тяхното оцеляване и правилно развитие през следващата година.

Докато времето е още топло

През септември и първата половина на октомври обикновено времето е достатъчно топло, за да продължат розите вегетационния си период. Те се нуждаят от поливане, което постепенно се намалява, разрохкване на почвата и проверка за наличие на вредители. Ако забележите листни въшки, червеи или акари, незабавно вземете мерки срещу тях, тъй като вредителите отслабват растението и може да нарушат презумиването му.

Още през септември, всички грижи за розите са насочени към постепенно прекратяване на вегетационен период и подготовка за зимата. В началото на месеца направете едно наторяване с калий и фосфор, което ще помогне на растенията да се справят с ниските температури през зимата. Може да закопаете в основата им кори от банани – те са много богати на калий и укрепват корените и стъблата на растенията.

Не внасяйте в почвата на розите оборски тор, тъй като той съдържа високо количество азот, което провокира растеж на младите издънки, който е нежелан в началото на студения сезон.

Есенна резитба

Може да се извърши през октомври или началото на ноември в зависимост от температурите навън. При подрязването на розите се отстраняват всички изсъхнали клонки и цветове както и всички листа. Почистват се листата и увехналите цветове, опаднали в основата на храста. В противен случай може да се стигне до загиване на растението в следствие на ниските температури от влагата в почвата.

Високите стъбла се подрязват за да не бъдат повредени от вятъра и снега и за да може растението да се зазими правилно. Отрежете стъблата на 40-50 см. от нивото на земята.

Зазимяване на розите

След като приключите с резитбата е време за зазимяване на розите. То се прави през втората половина на октомври, но в топлите райони на страната може да се изчака до началото на ноември. Скъсените стъбла и основата на храста се засипват с 20-30 см. градинска почва. Може да добавите хвойнови клонки и суха трева.

Есенно засаждане

Освен през пролетта, розите могат да се засадят или пресалят в градината и през октомври. Важно условие е температурата на почвата да бъде поне 8 градуса по време на засаждане. Според специалистите есенното засаждане на рози гарантира по-добро вкореняване и по-ранно развитие през следващата пролет, особено ако зимата не е твърде студена. Важно е веднага да направите и зазимяването за да предпазите новите растения от суровите условия навън.

Изберете слънчево място и изкопайте яма с дълбочина поне 30 см. Добавете в нея тор за торф, поставете растенията и трамбовайте добре почвата. Полейте и засипете растенията с 20-30 см. рохкава почва. Покритието ще отстраните през пролетта, след отминаване на сланиите.

10 неща, които не бива да правите при подготовка на розите за зимата:

- Не бързайте с покритията преди да са настъпили студовите. Изчакайте есенните дъждове да намалеят, а температурите да се задържат трайно ниски.
- Не огъвайте младите летораста в мразовито време защото са крехки и може да се счупят. Започнете да извивате розите при меко време, още в средата на октомври като внимателно ги фиксирайте с колчета.
- Не изрязвайте младите летораста прекалено рано. Ако времето все още е топло, резитбата може да провокира образуването на нови филизи.
- Не използвайте канал или други естествени материали за превързване на леторастите, тъй като загиват от влагата. Заложете на пластмасови щипки или телчици.
- Не оставяйте никакви листа по стъблата на розите, тъй като може да загният и предизвикат инфекция на цялото растение.

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН“ НА

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица от 08.00ч. до 17.00ч.

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: **07541/20-66.**

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Общинска администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!

- Не загърляйте розите във влажно време. Дори и да използвате сухи материали, когато времето е мокро може да се стигне до загиване на корените. Затова направете загърлянето в ден, в който почвата е суха.

- Не използвайте листата за загърляне на розите. Не бива да го правите дори и да са напълно здрави и свежи, тъй като по тях може да има различни вредители, които да унищожат растението през зимата.

- Когато огъвате стъблата на катерливите рози, не ги поставяйте директно на земята, а върху дебел стиропор, за да останат на сухо.

- Не използвайте полиетилен за укриване на розите. Той задържа влагата и студа и растенията може да измръзнат.

- Не бързайте да махате укриванията през пролетта. Изчакайте времето да се затопли трайно, защото прекалено ранното откриване на растенията може да стимулира начало на вегетацията преди студовите да са отминали.

КАК ДА ПРЕЧИСТИМ ВЪЗДУХА У ДОМА С ЕСТЕСТВЕНИ СРЕДСТВА

Знаете ли, че може да освежите помещенията и да подобрите качеството на въздуха в дома си с няколко лесни стъпки с помощта на естествени материали?

Солна лампа – лампите от хималайска сол имат редица ползи за нашето здраве. Те подобряват качеството на въздуха като създават отрицателни йони. По – благоприятния микроклимат, който се получава благодарение на солните лампи подобрява тонуса и общото ни състояние, бори се с умората и мигрената, намалява алергичните симптоми, подобрява качеството на съня.

Лампите от хималайска сол намаляват статичното електричество във въздуха и неутрализират електромагнитната радиация.

Активен въглен – активният въглен премахва токсини и миризми, намиращи се в затворени помещения. Поставете мрежеста торбичка с активен въглен в стаята като най – подходящ е бамбуковият въглен. Той абсорбира влагата и възпрепятства образуването на мухъл. Освен това помага за отстраняване на бактерии, алергени и токсини от въздуха.

Подходящ е за отстраняване на неприятни миризми в банята.

Восъчни свещи – парафиновите свещи са опасни тъй като при горене отделят отровни химични вещества като толуен, бензен, сажди и други. Натуралните свещи от палмов или пчелен восък обаче са безопасна алтернатива. Те пречистват въздуха и подобряват качеството му като излъчват негативно заредени йони.

Пречистват въздуха от токсини и замърсявания и не отделят миризма по време на горене.

Етерични масла – етеричните масла имат благоприятно действие върху микроклимата в стаята, освен че излъчват приятен аромат и освежават въздуха, те убиват вирусите и бактериите. Може да си пригответе домашен ароматизатор с етерични масла или да капнете малко количество от тях в декоративна свещ или на памуче, което да поставите някъде където не се забелязва. На пазара се предлагат и електрически дифузери, в които може да капнете няколко капки от любимото ви масло и въздуха в стаята ще се насити с него.

Подходящи етерични масла за дома са: жасмин, лавандула, роза, сандалово дърво, лайм, мента, бергамот, здравец.

Стайни растения – зелените растения в саксия са един чудесен начин да пречистите въздуха в жилище си и да внесете в него цвят и настроение. Най – разпространените стаинни растения, които подобряват въздуха в дома са: спатифилиум, алое вера, хризантема, бръшлян, драцена.

Не забравяйте и редовното проветряване на всички помещения в дома.

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

		6				5		8
1	2	3	8					4
			2			1	9	
				6	3		4	5
	6	3	4		5	8	7	
5	4		9	2				
	8	7			4			
2				9	8	4		7
4		9				3		

КОРИАНДЪР

Кориандърът, наричан още Кишмиш, е подправка, произведена от кръглите, жълтокафяви семена на растението кориандър (*Coriandrum sativum*).

Семената от кориандър имат приятен лимонен вкус и флорален аромат. Вкусът си подхожда много добре с кимиона и много рецепти включват равни количества от двете подправки. Листата на растението и узрелите семена имат напълно различен вкус и не могат да се заменят едно с друго.

Смлениите семена понякога се използват за мариноване и осаламуриране. Използват се в ястия и консерви от овнешко и свинско месо, като се комбинира с лук, чесън, черен пипер и риган. Смлян кориандър се използва като подправка в ястия като къри и в печива. Със смлян кориандър се ароматизират някои сладкиши, меденки, ликьори и др.

7 изненадващи ползи за здравето на Кориандър

Кориандърът може да понижи кръвната захар чрез активиране на определени ензими. Всъщност, той е достатъчно мощен, така че хората с ниска кръвна захар трябва да го използват предпазливо.

Кориандърът е пълен с антиоксиданти, които демонстрират имуностимулиращи, противоракови, противовъзпалителни и невропротективни ефекти.

Кориандърът може да защити сърцето ви чрез понижаване на кръвното налягане и LDL (лошия) холестерол, като същевременно повишава HDL (добрия) холестерол.

Антиоксидантите в кориандъра могат да намалят мозъчното възпаление, да подобрят паметта и да намалят симптомите на тревожност.

Насърчава здравословното храносмилане като намалява образуването на газове и повишава апетита.

Кориандърът проявява антимикробни ефекти, които могат да помогнат в борбата с хранителни заболявания и патогени като салмонела.

Лактогонно средство при кърмачки.

Начин на употреба на Кориандър млян

Кулинарна цел: За овкусяване на супи, сосове, дрсинги, мариновани и месни ястия. Слагат се в началото на приготвянето на ястието.

Запарка: 1 чаена лъжичка кориандър семена на прах се залива с 250 мл вряла вода и се запарва за 10 мин. (доза за 1 ден).

ПИКАНТНА ТУРШИЯ С КАРФИОЛ И ЗЕЛЕНИ ДОМАТИ

Продукти:

- чушки - 1 кг
- зелени домати - 1 кг
- зеле - 1 кг
- лук - 1 кг
- карфиол - 1 кг
- моркови - 1 кг
- целина - 1 глава

ЗА САЛАМУРАТА

- вода - 3 л
- сол - 7 с.л.
- захар - 7 с.л.
- аспирин - 2 бр.

Начин на приготвяне:

Нарязваме зеленчуците като за салатата. Заливаме с приготвената саламура и напълваме плътно бурканите.

След 2 – 3 часа ги затваряме и съхраняваме туршията на хладно.

МАЛКА обява
(до 76 символа)

2.00 лева

РЕКЛАМА
(в каре)

1.00 лв./см²

ОБЯВА
(в каре)

0.50 лв./см²

Вид на брой

На светофара е спрял последен модел мерcedes. Едно трабанче не успява да спре навреме и се натрива отзад в мерцедеса. Отвътре се показва една мутра и човечецът в трабанта почва да си чете молитвата, но мутрата се прибира.

- Ох, отървах кожата, си мисли той.

Светофарът светва зелено и тръгват. Мерцедесът отпраща напред, но на следващия светофар шофьорът на трабанта пак се заблел и отново се натрива в мутрата. Она излиза и тръгва към трабанта.

- Е, сега вече край - си вика прежълтял шофьорът, а мутрата се надвесва на прозорчето и го пита:

- Брато, мен като ме няма, ти как спиращ бе???

РЕДАКТОРСКА КОЛЕГИЯ:

Мария Самарджиева и Красимир Странджев